

Nieprzestrzeganie płacy minimalnej a luka płac między kobietami i mężczyznami w Europie

Karolina Goraus-Tańska i Piotr Lewandowski

Karolina Goraus-Tańska

Wydział Nauk Ekonomicznych
Uniwersytet Warszawski

Seminarium IBS

Polska (nie)równych płac, dochodów, majątków?

23.10.2017

Przegląd

- Wyższa płaca minimalna → mniejsze nierówności płac i mniejsza luka między kobietami i mężczyznami.
(Bargain et al., 2016; Menon i Rogers, 2016; Hallward-Driemeier et al., 2015)
- Nieprzestrzeganie płacy minimalnej: temat rzadko poruszany w literaturze, szczególnie w kontekście nierówności między kobietami i mężczyznami.
- Analiza dla krajów UE, ze szczególną uwagą poświęconą krajom członkowskim z Europy Środkowo-Wschodniej, EŚW
- Skala nieprzestrzegania płacy minimalnej wyższa wobec wśród kobiet i te różnice nie są wytłumaczalne różnicami w indywidualnych charakterystykach.

1 Motywacja

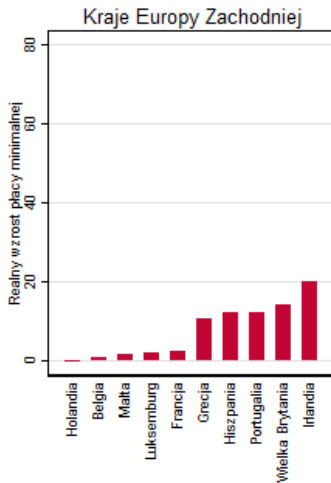
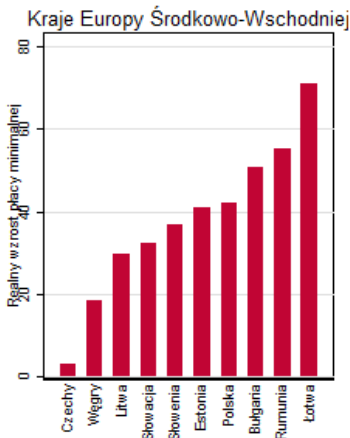
2 Dane i metodologia

3 Wyniki

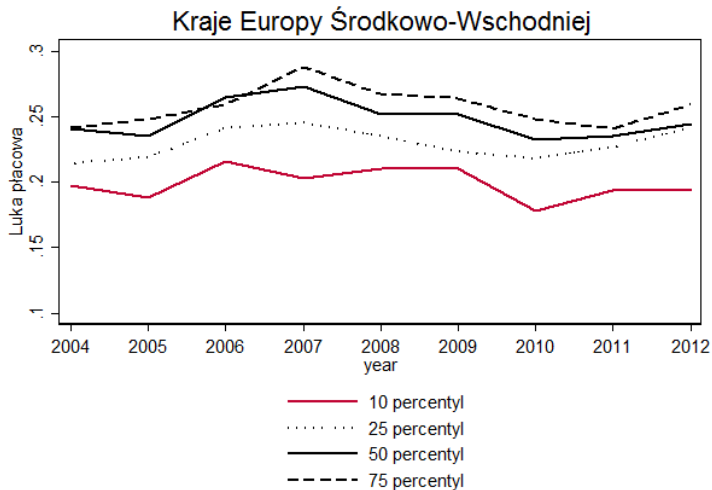
- Skala naruszeń płacy minimalnej wśród kobiet i mężczyzn
- Dekompozycja

4 Podsumowanie

Realny wzrost płac minimalnych (2003-2012)

Dostosowane luki płacowe w grupie krajów EŚW

Wszystkie kraje UE z EŚW mają ogólnokrajowe płace minimalne

Kraj	Krajowa PM?	Niższa PM?	Grupy z niższą PM	Wyższa PM?	Grupy z wyższą PM
Bułgaria	Tak	Nie	-	Nie	-
Czechy	Tak	Tak	Młodzi (do 2012)	Tak	6 poziomów wg umiejętności
Estonia	Tak	Nie	-	Nie	-
Węgry	Tak	Nie	-	Nie	Wyższe umiejętności
Łotwa	Tak	Nie	-	Tak	Zawody wysokiego ryzyka
Litwa	Tak	Nie	-	Nie	-
Polska	Tak	Tak	Doświadczenie < 1 roku	Nie	-
Rumunia	Tak	Nie	-	Nie	-
Słowacja	Tak	Tak	Młodzi	Tak	5 poziomów wg umiejętności
Słowenia	Tak	No	-	No	-

Podobne regulacje w kilku krajach Europy Zachodniej

Kraj	Krajowa PM?	Niższa PM?	Grupy z niższą PM	Wyższa PM?	Grupy z wyższą PM
Belgia	Tak	Tak	Młodzi	Nie	-
Francja	Tak	Tak	Młodzi	Nie	-
Grecja	Tak	Tak	Młodzi	Tak	Doświadczeni pracownicy
Holandia	Tak	Tak	Młodzi	Nie	-
Portugalia	Tak	Tak	Młodzi lub doświadczenie < 1 roku	Nie	-
Hiszpania	Tak	Tak	Młodzi lub doświadczenie < 2 lat	Nie	-
Wielka Brytania	Tak	Tak	Młodzi	Nie	-

1 Motywacja

2 Dane i metodologia

3 Wyniki

- Skala naruszeń płacy minimalnej wśród kobiet i mężczyzn
- Dekompozycja

4 Podsumowanie

Dane EU-SILC dla lat 2003-2012

- Próba ograniczona do osób 25+ które:
  - były zatrudnione na pełny etat w każdym miesiącu poprzedniego roku kalendarzowego,
  - miały tylko jedną pracę.
- Płace w naszej próbie zgodne z innymi źródłami.
- Analizujemy nieprzestrzeganie płac minimalnych dla miesięcznych oraz godzinowych płac.

Trzy miary nieprzestrzegania płacy minimalnej (Bhorat, Kanbur, Mayet 2013)

- Częstość naruszeń płacy minimalnej
  - Indywidualna: v_0 zdefiniowana jako funkcja charakterystyczna przyjmująca wartość jeden gdy $w < w_{min}$, oraz zero gdy $w \geq w_{min}$
  - Ogólna: $V_0^G = E[v_0]$, odsetek osób otrzymujących płacę poniżej minimum
- Głębokość naruszeń płacy minimalnej
  - Indywidualna: $v_1 = \left(\frac{w_{min} - w}{w_{min}} \right) * v_0$
  - Ogólna: $V_1^G = E[v_1]$
- Intensywność naruszeń płacy minimalnej
  - $\frac{V_1^G}{V_0^G}$, głębokość naruszeń *na pracownika otrzymującego płacę poniżej minimum*

1 Motywacja

2 Dane i metodologia

3 Wyniki

- Skala naruszeń płacy minimalnej wśród kobiet i mężczyzn
- Dekompozycja

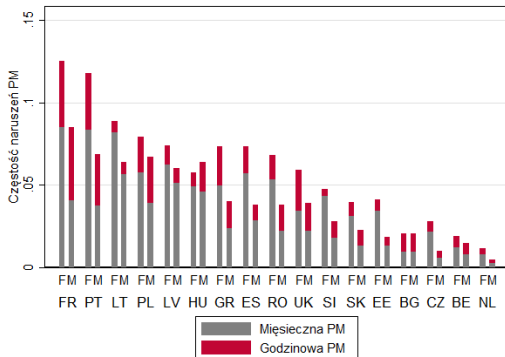
4 Podsumowanie

Częstość naruszeń płacy minimalnej: EŚW i UE15

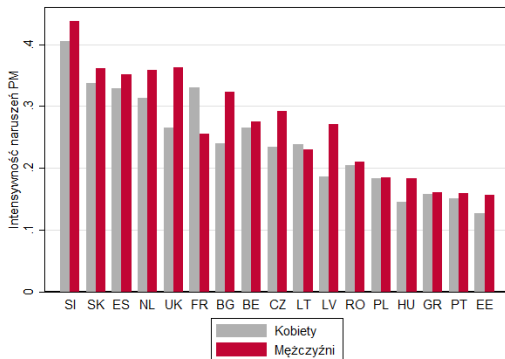
- Wyższa wśród kobiet
- Podobna w krajach UE15 i EŚW

Częstość naruszeń płacy minimalnej: płace godzinowe

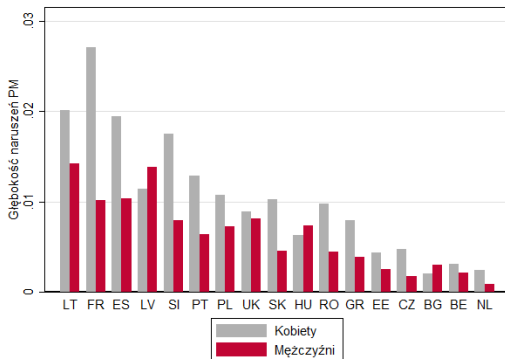
Część pracowników otrzymuje płacę minimalną, jednak ze względu na nadgodziny nie otrzymuje jej godzinowego ekwiwalentu.

Intensywność naruszeń płacy minimalnej: EŚW i UE15

- Nizsza wśród kobiet
- Podobna w krajach UE15 i EŚW

Głębokość naruszeń płacy minimalnej: EŚW i UE15

- Wyższa wśród kobiet
- Podobna w krajach UE15 i EŚW

Analiza regresji: miary głębokości naruszeń płacy minimalnej wyższe dla kobiet...

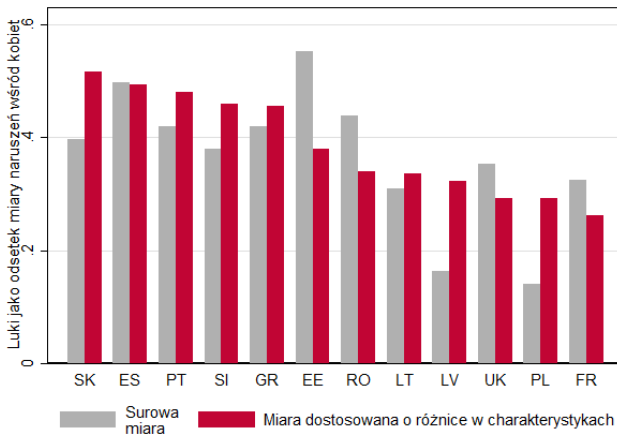
	Miesięczna	Miesięczna	Godzinowa	Godzinowa
Indeks Kaitza	+	+	+	+
Kobiety	+	+	+	+
x EŚW		+		+
		(mniejszy efekt)		(mniejszy efekt)
Efekty stałe krajów i lat	Tak	Tak	Tak	Tak
Liczba obserwacji	310	310	310	310
R-kwadrat	0.60	0.61	0.68	0.69

... lecz różnice znikają gdy uwzględnimy różnice w płacach średnich kobiet i mężczyzn

	Miesięczna	Miesięczna	Godzinowa	Godzinowa
Indeks Kaitza	+	+	+	+
Kobiety	n.i.	+	n.i.	n.i.
× EŚW		n.i.		-
Efekty stałe krajów i lat	Tak	Tak	Tak	Tak
Liczba obserwacji	310	310	310	310
R-kwadrat	0.60	0.61	0.68	0.69

Dekompozycja luk między kobietami i mężczyznami w częstości naruszania płacy minimalnej

Podsumowanie

- Skala naruszeń płacy minimalnej najwyższa na Litwie, oraz we Francji i Portugalii (około 7% analizowanych pracowników).
- Kobiety częściej otrzymują płacę poniżej minimum we wszystkich analizowanych krajach.
- Obserwowalne charakterystyki nie wyjaśniają tych różnic.